

Hoito- ja hoivapalveluyritykset kasvuun ja kansainvälistymiseen

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan julkiset yrityspalvelut

Sisällys

1. ELY-KESKUS	7
Yritysten kehittämispalvelut – asiantuntijapalveluita yrityksen kehittämiseen	7
Rahoitusta yritysten kehittämiseen – Yritysten kehittämisavustus	13
2. FINNVERA OYJ	16
3. TEKES	20
Team Finland LetsGrow	20
Tekesin ohjelmatoiminta	21
4. TE-TOIMISTO	22
Monipuoliset palvelut yrityksille ja työnantajille	22
Tehoa uuden henkilöstön etsimiseen	22
Työkaluja rekrytointiin	22
Osaavaa työvoimaa kouluttamalla; koulutusta ja kehittämistä yhdessä työnantajan kanssa	23
Sopivaa työvoimaa oppisopimuskoulutuksella	24
Tukea palkkauskustannuksiin	24
Sopivaa työvoimaa muualta Euroopasta; EURES välittää työvoimaa yli rajojen	24
5. FINPRO	26
Kansainvälistymispalvelut hoito- ja hoiva-alan yrityksille	26
Export Finland	26

Lukijalle

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) strategisen HYVÄ-ohjelman tavoitteena on sen käynnistymisestä alkaen ollut hoito- ja hoiva-alan yritystoiminnan, osaavan työvoiman saannin ja palvelumarkkinoiden toimivuuden edistäminen. HYVÄ-ohjelma jakaantui kahteen toteutusjaksoon. Vuosina 2009–2011 painopisteenä oli alkava yritystoiminta ja pienten yritysten yhteistyö ja verkottuminen. Silloin tarjolla olleista julkisista yrityspalveluista laadittiin yrityksille opas, jossa palvelujen hyödyntämistä kuvattiin hoito- ja hoivapalveluyritysesimerkkien avulla.

HYVÄ-ohjelman vuonna 2011 käynnistyneen ja 31.3.2015 päättyvän toisen ohjelmakauden painopisteenä on ollut toimialan yritystoiminnan kasvu ja kansainvälistyminen. Näihin ja ylipäättänsä yritysten kehittämiseen tarkoitettuja TEM:n hallinnonalan uudistuvia yrityspalveluita ja yritysrahoitusta koskeva tieto päätettiin koota yhteen julkaistavaksi ja jatkossa päivitettäväksi osana Yritys Suomen -palvelukokonaisuutta.

Seudulliset yrityspalvelutoimijat auttavat hoito- ja hoivapalvelualan yrityksiä kehittämään liiketoimintaansa ja sen kasvua. Ne tukevat kansainvälistymiseen ja vientiin tähtääviä yrityksiä kehittämään edellytyksiään astua kansainvälisille markkinoille. Tämä opas tarjoaa tiedon tarjolla olevista palveluista ja niiden tuottajista.

Helsingissä 2.2.2015

Ulla-Maija Laiho

kehitysjohtaja

Työ- ja elinkeinoministeriö

1. ELY-keskus

ELY-keskukset tukevat yritysten perustamista, kasvua ja kehittymistä tarjoamalla neuvonta-, koulutus- ja kehittämispalveluja sekä rahoitusta.

Yritysten kehittämispalvelut – asiantuntijapalveluita yrityksen kehittämiseen

Yritysten kehittämispalvelut ovat pienten ja keskisuurten yritysten tarpeisiin luotuja palveluja, joilla tuetaan yritysten uudistumista, kasvua, kehittymistä, työllistämistä sekä innovaatioiden kaupallistamista. Palveluilla myös autetaan pk-yrityksiä varautumaan toimintaympäristöstä tai yrityksen sisäisistä tekijöistä johtuviin muutos- ja murrostilanteisiin. Yritysten kehittämispalvelut on tarkoitettu toimiville ja kehittämishaluisille pk-yrityksille. Ne soveltuvat hyvin sosiaali- ja terveystyöryritysten toiminnan kehittämiseen.

Kehittämispalvelut sisältävät liiketoiminnan analyysi-, konsultointi- ja koulutuspalveluja sekä tulevaisuudessa mahdollisuuden kehittää pk-yritysten liiketoimintaverkostoja. Palveluja tarjoavat ELY-keskukset ja niitä tuottavat kilpailutetut asiantuntijayritykset. Palvelujen tuottamiseen valituilla asiantuntijoilla on korkea koulutus- ja osaamistaso sekä vahva kokemus alalta. Tämä takaa yrityksille laadukkaat palvelut koko Suomessa. Palvelut ovat maksullisia.

Analyyysi

Palvelu on tarkoitettu pk-yritykselle, joka haluaa kehittää suunnitelmallisesti toimintaansa. Analyyisipalvelu on suunniteltu nopeaksi ja

joustavaksi yrityksen liiketoiminnan eri osa-alueiden tarkasteluksi, joka tuottaa pk-yritykselle selkeän ja tavoitteellisen kehittämissuunnitelman.

Analyyysistä saatavan kehityssuunnitelman toteuttamiseksi yritys saa ohjauksen tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin: konsultointipalveluihin, avainhenkilöiden koulutukseen tai muihin palveluihin.

Liiketoiminnan nykytila-analyysi tehdään asiakkaan ja asiantuntijan yhteistyönä. Yritykselle syntyy kokonaiskäsitely liiketoiminnan nykytilasta, tulevaisuuden suunnasta ja kehittämismahdollisuuksista. Lopputuloksena on konkreettinen, priorisoitu kehittämissuunnitelma, jota yritys voi lähteä toteuttamaan. Palvelu kestää pääsääntöisesti yhden päivän.

Analyyysin hinta ja kesto

Analyyysin tuettu päivähinta asiakkaalle on 220 € + alv/pvä. Analyyysin kesto on 1–2 päivää.

Konsultointi

PK-yrityksille tarkoitettussa konsultoinnissa on kuusi teemaa: kasvu, uudistaminen, tuottavuus ja talous, markkinointi ja asiakkuudet, johtaminen ja henkilöstö sekä innovaatioiden kaupallistaminen. Palvelussa korostuu strateginen

näkökulma ja yrityksen tarpeet. Konsultointi kestää minimissään kaksi päivää ja perustuu toteuttamissuunnitelmaan. Palvelun toteuttamiseen valittu asiantuntija laatii yritykselle konsultoinnista raportin, johon kirjataan suositeltavat jatkotoimenpiteet.

Konsultoinnin tavoite konkretisoituu tilaajan tekemässä tilauksessa palveluntuottajalle. Asiantuntijapalvelu toteutetaan asiantuntijan ja pk-yrityksen yhteistyönä.

Kasvu – kehittämispalvelu kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtäävälle pk-yritykselle

Palvelu on tarkoitettu pk-yritykselle, jonka toiminta on kannattavaa ja jolla on edellytykset ja halua suunnitelmalliseen kasvuun kotimaassa ja/tai kansainvälisesti. Palvelun avulla yritykselle syntyy kasvutavoitteidensa tueksi selkeä ymmärrys asiakkaista ja markkinoista sekä omista realistisista mahdollisuuksistaan kasvaa. Lopputuloksena on kasvua ja/tai kansainvälistymistä tukeva strateginen suunnitelma.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- arvioidaan ja kehitetään yrityksen valmiuksia kasvuun ja kansainvälistymiseen ja tähän liittyvään riskienhallintaan
- määritetään ja arvioidaan yrityksen tärkeimmät kilpailuedut kasvun ja kansainvälistymisen mahdollistajina
- määritellään kasvutavoitteiden pohjalta, kuinka tuotteita ja palveluja markkinoidaan oikeille asiakkaille oikealla tavalla
- suunnitellaan, miten kasvu tehdään mahdollisimman kustannustehokkaasti, kannattavasti ja nopeasti
- ohjataan yrityksen johtoa (hallitus, johtoryhmä) suunnitelmalliseen ja pitkäjänteiseen kasvuun tukevaan toimintaan

- tuetaan yritysjohtoa kasvun mukanaan tuoman organisaatiomuutoksen suunnittelussa, johtamisessa ja toteutuksessa

Uudistaminen – kehittämispalvelu pk-yrityksen muutos- tai murrostilanteen hallintaan

Palvelu on tarkoitettu pk-yrityksille, jotka ovat, tai joiden ennakoitaan tulevan muutos- tai murrosvaiheeseen joko ulkoisista tai sisäisistä tekijöistä johtuen. Yrityksen strateginen osaaaminen kehittyy ja liiketoimintaosaaminen lisääntyy niin, että yrityksellä on paremmat mahdollisuudet selviytyä hallitusti erilaisista muutos- ja murrostilanteista.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- kehitetään yrityksen liiketoiminnan parempaa hallintaa
- vahvistetaan kannattavan liiketoiminnan edellytyksiä murros- ja muutostilanteissa
- parannetaan ennakkointitiedon hyödyntämisen osaamista
- parannetaan muutoksen hallinnan ja johtamisen osaamista
- ohjataan tarvittaessa strategian ja liiketoiminnan uudelleen suuntauksessa
- turvataan liiketoiminnan jatkuvuus omistajanvaihdoksissa

Tuottavuus ja talous – kehittämispalvelu pk-yrityksen tuottavuuden, talouden ja teknologian edistämiseen

Palvelu on tarkoitettu pk-yritykselle, jotka haluavat tehostaa ja kehittää sisäisiä toimintojaan tuotannon, teknologian ja talouden osalta. Yrityksen liiketoiminnan kilpailukyky paranee, kun yrityksen tuotanto-, talous- ja ohjausprosessit kehittyvät ja yritys pystyy paremmin hyödyntämään uutta teknologiaa.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- kehitetään työn sujuvuutta ja tuotantoa
- kehitetään tuotanto- ja palveluprosesseja ja johtamista ottaen huomioon energian sekä materiaalin käytön hallinnan ja tehostamisen
- selvitetään ja kehitetään uuden teknologian ja tietotekniikan hyödyntämismahdollisuuksia yrityksen toiminnassa
- kehitetään yrityksen talouden strategista suunnittelua, seuranta ja talouteen liittyvien tietojärjestelmien hyödyntämistä

***Markkinointi ja asiakkuudet – kehittämis-
palvelu pk-yrityksen markkinoinnin ja
asiakkuudenhallinnan tehostamiseen***

Palvelu on tarkoitettu pk-yritykselle, joilla on tarve kokonaisvaltaisesti suunnitella ja kehittää markkinointia ja asiakkuudenhallintaa. Yrityk-

sen liiketoiminta kehittyy entistä kilpailukykyisemmäksi markkinointistrategiaa ja asiakkuudenhallintaa kehittämällä.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- ohjataan yritystä markkinoinnin strategisessa suunnittelussa
- kehitetään asiakkuudenhallintaa markkinointistrategian osana
- analysoidaan eri viestintä- ja markkinointikanavien merkitystä, painoarvoa ja käyttökelpoisuutta ja suunnitellaan markkinoinnin toimintatapoja
- kehitetään markkinointiosaamista mm.: hinnoittelu, tuotteistaminen, jakelutiet, toimintaprosessit, markkinoinnin organisointi
- ohjataan suunniteltujen markkinointitoimenpiteiden kustannustehokkaaseen toteutukseen

© VASEK

YRITYSESIMERKKI:

Kehittämispalvelun avulla markkinointi kuntoon

15 henkilöä työllistävä Vaasan Senioripalvelu Oy:n toimitusjohtaja, terveydenhoitaja Sirpa Rintala on istahtanut kahvikupposen ja tietokoneen ääreen yhdessä konsultti Eliina Puijolan, Pohjanmaan ELY-keskuksen Tommi Sykön ja Vaasan seudullisen kehittämisyritys VASEK Oy:n Sari Saarikosken kanssa. Käynnissä on markkinoinnin ja asiakkuuksien kehittämisen konsultointikokonaisuus, jonka aikana Rintala saa yhdessä konsultin kanssa mm. pohtia sosiaali- ja terveysalan yrityksensä markkinoinnin dynasioita, tärkeitä toimintatapoja ja asiakkuuksia sekä kirkastaa yrityksen visiota.

Kehittäminen lähtee tarpeesta

Osallistuminen Sari Saarikosken ja VASEK Oy:n koordinoimaan ”Hyvinvointialan yrittäjyyden kehittäminen Vaasan seudulla” -hankkeeseen toimi lähtölaukauksena. Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli hyvinvointialan yritysten liiketoimintaosaamisen parantaminen ja siinä käytiin läpi mm. markkinointia ja asiakkuuksien parempaa hallintaa. Yritykselle heräsi kiinnostus ja tarve kehittää markkinointiaan ja asiakkuuksien hallintaansa paremmaksi ja suunnitelmallisemmaksi. ”Kun kuulin Sarilta hankkeen lopussa, että ELY-keskuksilla olisi käynnistymässä uudet kehittämispalvelut, joissa yhtenä konsultoinnin teemana olisi markkinointi ja asiakkuudet, rohkaistu in ottamaan yhteyttä ELY-keskukseen. Osallistu in edellisenä vuotena ELY-keskuksen järjestämään toimitusjohtajavalmennukseen, johon kuului yhteisten valmennuspäivien lisäksi yrityskohtaisia konsultointipäiviä, joten tiesin mitä konsultointi on ja mitä voisin saada. Keskustelut ja käytännön asiat sujuivat ELY-keskuksen Tommi Sykön kanssa todella jouhevasti ja asiantuntevasti. Saamme nyt yrityksemme vision ja sitä kautta myös viestimme eri asiakasryhmille kirkastumaan. Meillä on asiantuntijamme Eliinan kanssa useampi päivä aikaa käydä läpi näitä tärkeitä asioita”, kertoo Rintala hymyssä suin.

Kokonaisvaltaista ja käytännönläheistä suunnittelua

”Teemme Vaasan Senioripalvelulle käytännönläheistä markkinoinnin suunnittelua, jossa on kevyellä tavalla myös teoria mukana. Käymme läpi asiakasryhmät sekä tuotteet ja palvelut. Tarkoituksena on tuotteistaa kaikki ne palvelut, jotka ovat olleet jo pitkään tarjolla ja ovat sisällöltään kunnossa, mutta joilta puuttuu kunnollinen ja oikeanlainen, helposti löydettävissä oleva nimitys. Luomme myös yritykselle markkinoinnin vuosikellon, jonka avulla työtä on helppo jatkaa”, Eliina Puijola kertoo.

Johtaminen ja henkilöstö – kehittämis- palvelu pk-yrityksen johtamisen ja henkilöstön kehittämiseen

Palvelu on tarkoitettu pk-yrityksille, jotka haluavat parantaa ja kehittää johtamista, henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia. Yrityksen liiketoiminnan kilpailukyky vahvistuu, kun johtamisen laatua, henkilöstön osaamista ja motivaatiota sekä työhyvinvointia parannetaan.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- Kartoitetaan ja kehitetään johtamisen ja esimiestyön laatua
- Selvitetään henkilöstön osaamistarpeet suhteessa yrityksen tulevaisuuden tavoitteisiin
- Kehitetään henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin strategista suunnittelua

Innovaatioiden kaupallistaminen – kehittämis- palvelu pk-yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen innovaatioita hyväksi käyttäen.

Palvelu on tarkoitettu pk-yrityksille, jotka tavoittelevat keksinnöillään merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia tai markkinoita. Yrityksen ei tarvitse omistaa oikeuksia keksin-

töön, vaan pyrkimyksenä voi olla esim. yksityishenkilön tekemän keksinnön hyödyntäminen. Innovaatioiden kehittämiseen liittyvä strateginen ajattelu tehostuu ja yritys pystyy paremmin hyödyntämään innovaatioita ja muuttamaan ne menestyväksi liiketoiminnaksi.

Palvelu sisältää toimenpiteet, joilla:

- Perehdytetään yritysjohtoa innovaatioiden kaupallistamiseen ja johtamiseen
- Autetaan yritystä saamaan uusia toimintamahdollisuuksia ja hyödyntämään kansainvälisiä markkinoita innovatiivisten tuote- ja palveluideoiden kehittämisellä ja kaupallistamisella
- Tarvittaessa tehdään korkean arvonlisän tuottamiseen liittyviä selvityksiä, mm. IPR:n ja tuotekehitykseen liittyvät esiselvitykset tai markkina-analyysit

Konsultointipäivien hinta ja kesto

Konsultoinnin tuettu hinta asiakkaalle on 300 € (+alv)/päivä. Asiantuntijapalvelun kesto ja sisältö määräytyvät pk-yrityksen tarpeen mukaan. Tarpeen määrittely tehdään yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Koulutusohjelmat

Koulutuspalvelut ovat valtakunnallisia koulutusohjelmia. Niihin kuuluu kolme koulutusohjelmaa, joista räätälöidään yrityksen tarpeisiin parhaiten sopivat kokonaisuudet. Koulutuksissa kehitetään kasvuun johtamista, markkinoinnin ja asiakkuuksien johtamista sekä talouden ja tuottavuuden johtamista. Tarkennetut koulutussisällöt suunnitellaan ja kilpailutetaan aluekohtaisesti siten, että ELY-keskukset pystyvät kohdentamaan koulutuksia asiakkaidensa tarpeisiin.

Kasvuun johtaminen

- Kohderyhmänä ovat suunnitelmallista kasvua hakevat pk-yritykset
- Alustava sisältö: kasvun keinot, kasvun rakentaminen ja johtaminen sekä kasvun kriittiset menestystekijät ja riskit
- Koulutuksen kesto on 14 koulutuspäivää + konsultointia 3 päivää/yritys
- Toimiala- tai kohderyhmäkohtainen painotus on mahdollinen kevennetyn kilpailutuksen yhteydessä
- Hinta asiakkaalle on 2130 euroa + alv

Talouden ja tuottavuuden johtaminen

- Kohderyhmänä ovat muutostilanteessa olevat yritykset, jotka haluavat kehittää yrittystään talouden ja tuottavuuden näkökulmasta
- Tavoitteena on tarkentaa käsitystä yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja talouden merkityksestä liiketoiminnan suunnittelun ja johtamisen työkaluna sekä tuottavuuden ja talouden suhteesta
- Koulutuksen kesto on 10 koulutuspäivää + konsultointia 2 päivää/yritys
- Hinta asiakkaalle on 1470 euroa + alv

Markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen

- Kohderyhmänä ovat liikevaihdon kasvua aktiivisesti hakevat pk-yritykset
- Tavoitteena on tehostaa pk-yrityksen markkinoinnin ja asiakkuuksien johtamista ja hallintaa yrityksen kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä linkittää markkinointi ja myynti yrityksen liiketoiminnan kokonaisuuteen
- Koulutuksen kesto on 10 koulutuspäivää + konsultointia 2 päivää/yritys
- Hinta asiakkaalle on 1470 euroa + alv

Yritysten kehittämispalvelut – joustavaa, räätälöityä palvelua yritysten ehdoilla

Verkkopalvelussa www.yritystenkehittamispalvelut.fi yritys voi tehdä itse kehittämiskartoituksen, josta saadaan hyvä kuva yrityksen lähtötilanteesta. Tämän jälkeen ELY-keskuksen asiantuntijat auttavat löytämään yrityksen kehittämiskohteet ja hyödyntämään tehokkaasti julkisia yrityspalveluja. Tavoitteena on sujuva, nopea ja kokonaisvaltainen prosessi.

www.yritystenkehittamispalvelut.fi

Rahoitusta yritysten kehittämiseen – Yritysten kehittämisavustus

Yrityksen kehittämisavustusta terveys- ja sosiaalipalveluyritysten kannattaa hakea silloin, kun kyse on sisällöllisesti laajemmasta hankkeesta, joka käsittää konsultoinnin lisäksi muita kustannuksia kuten palkkoja, ulkomaanmatkoja, investointeja ym.

Yrityksen kehittämisavustusta myönnetään ensisijaisesti pk-yrityksille. Kehittämisavustuksella voidaan tukea myös hankkeiden valmistelua (vrt. entinen valmisteluraha). Käytännössä tällöin voidaan rahoittaa esimerkiksi pk-yrityksen palvelun, tuotteen tai idean kaupallistamisen edellytysten selvitystä, markkinatiedon, asiakkaiden vaatimusten ymmärtämisen ja liiketoiminnan osaamisen kehittymiseen liittyvää valmistelua/selvitystä sekä kansainvälistymiseen liittyviä selvityksiä.

Yrityksen kehittämisavustuksilla edistetään erityisesti uuden liiketoiminnan luomista, yritystoiminnan uusiutumista sekä pk-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Avustusta suunnataan hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- käynnistämiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen
- innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen
- kasvuun tai kansainvälistymiseen
- tuottavuuteen
- energia- tai materiaalitehokkuuteen.

Tavoitteena on myös suunnata avustuksia nykyistä riskipitoisempiin ja vaikuttavampiin hankkeisiin. Kullakin ELY-keskuksella voi olla omia rahoituslinjauksiaan ja toimialapainotuksiaan.

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää aloittavalle ja toimivalle yritykselle kehittämistoimenpiteisiin sekä aineellisiin ja aineettomiin investointeihin. Avustusta voidaan myöntää esimerkiksi tieto- ja turvateknologiainvestointeihin, jotka parantavat toimialan alhaista tuottavuutta. Sosiaali- ja terveyspalvelualalla yritysten kehittämisavustusta ei kuitenkaan myönnetä toimitilainvestointeihin työ- ja elinkeinoministeriön tekemän linjauksen mukaisesti.

Avustuksen myöntäminen edellyttää yrityksen perustoiminnasta erillistä kehittämishanketta, joka koskee lähinnä:

- Uusien tuotteiden, palveluiden, tuotantoprosessien ja tuotantomenetelmien kehittämistä
- Liiketoimintaosaamisen kehittämistä
- Kansainvälistymisvalmiuksien kehittämistä
- Uuden teknologian käyttöönottoa
- Tutkimus- ja kehittämistoimenpiteiden valmistelua

Yrityksen kehittämisavustusta myönnetään ensisijaisesti jo toimiville pk-yrityksille. Pk-yritys on EU-komission määritelmän mukaan vähemmän kuin 250 henkilöä työllistävä yritys, jonka liikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma enintään 43 miljoonaa euroa. Yrityksen omistuksessa suuriksi yrityksiksi luokiteltavien yritysten osuus on rajattu enintään 25 prosenttiin. Suuria yrityksiä tuetaan ainoastaan I ja II tukialueella (Itä- ja Pohjois-Suomi sekä Salon seutukunta), kun kyseessä on investointi uuteen toimintayksikköön, liiketoiminta-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun.

Kehittämisyavustuksen myöntämisedellytykset

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yritykselle silloin, kun

- Yrityksellä arvioidaan olevan jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset
- Avustuksella arvioidaan olevan merkittävä vaikutus hankkeen toteuttamiseen
- Hankkeen arvioidaan olevan yrityksen kehittämisen kannalta merkittävä

Yrityksen kehittämisyavustuksen myöntämisen edellyttää avustushakemuksen jättämistä ELY-keskukseen ennen hankkeen aloittamista. Ennen ELY-keskuksen sivuilla olevan sähköisen hakemuksen täyttööä kannattaa olla yhteydessä ELY-keskuksen asiantuntijaan.

Tukitaso yrityksen kehittämistoimissa on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kehittämismenoista. Investointihankkeissa tukitaso on 10–35 prosenttia riippuen yrityksen koosta ja maantieteellisestä sijainnista.

YRITYSESIMERKKI

Pielisen-Karjalan Dementiakoti Oy tarttui markkinoilla havaittuun tarpeeseen ja kehitti päihdementiaa sairastaville dialogisen kuntoutusmallin. Dialogisuus tarkoittaa tässä sitä, että hoitajan ja hoidettavan eri näkökulmat sulautuvat yhteen ja syntyy uusi ymmärrys. Vanha tapa on se, että potilas asettuu toimenpiteiden kohteeksi – me tiedämme, hän ei! Hoitomallin ihannetulos on se, että malin avulla kuntoutettu dementoitunut voidaan kotiuttaa.

Hankkeen toteuttaminen koostuu useasta eri toimenpiteestä

Hankkeen toteuttamiseen tarvittiin ulkopuolista asiantuntija-apua uuden palvelukonseptin tuotteistamiseen ja laadun kehittämiseen. Omasta organisaatiosta hankkeeseen sitoutettiin kolme hoitoalan henkilöä 12,5 kuukaudeksi. Hankkeeseen liittyi myös henkilöstön kouluttamista, joka toteutettiin yhteistyössä paikallisen TE-toimiston kanssa. Uuden tuotteen käyttöönottamiseen tarvittiin vielä investointeja, kuten terapiahuoneen kalusteita ja hoitajakutsujärjestelmä. Prosessi oli kestoltaan puolitoista vuotta.

Hankkeella yritys vahvisti erikoisosaamistaan ja samalla kilpailukykyään. Hanke monipuolistaa koko toimialan palvelutarjontaa. Lisäksi hanke on sopusoinnussa maakunnallisen hyvinvointistrategian kanssa.

Lisätietoa: www.ely-keskus.fi

2. Finnvera Oyj

Suomen valtion omistama erityisrahoitusyhtiö Finnvera on kasvun, kilpailukyvyn ja kansainvälistymisen rahoittaja. Finnvera täydentää yksityisen sektorin rahoituspalveluita tarjoamalla lainoja, takauksia, pääomasijoituksia ja vientitakuita. Finnvera ei myönnä avustuksia tai suoria yritystukia, vaan rahoitus on vastikkeellista ja asiakas maksaa siitä riskiä vastaavan hinnan.

Kasvu on aina yrityksen ja rahoittajan yhteinen tavoite. Kansainvälistyminen avaa lukuisia vaihtoehtoja yrityksen kasvulle, mutta kasvaa ja kehittyä voi yhtä lailla myös kotimaassa. Yrityksen kasvaessa rahoitustarpeet liittyvät usein investointeihin tai käyttöpääoman puutteeseen. Kasvun edellyttämän rahoituksen saaminen markkinaehtoisilta rahoittajilta saattaa kuitenkin muodostua ongelmaksi esimerkiksi riittämättömän oman pääoman tai puuttuvien vakuuksien vuoksi. Finnvera voi olla mukana rahoitusjärjestelyissä silloin, kun yrityksellä on edellytykset kannattavaan liiketoimintaan.

Pienempien yritysten osalta Finnvera voi olla usein ainoa rahoittaja, mutta mikroyrityksiä suurempien yritysten hankkeissa Finnvera toimii toisena rahoittajana pankin ohella. Finnveran rahoituksen laina-aika ja muut ehdot neuvotellaan aina tapauskohtaisesti.

Finnveran rahoituslinjauksia ja -periaatteita:

- Finnvera voi rahoittaa sosiaali- ja terveys-toimialan yrityksiä samoin periaattein kuin muitakin toimialoja
- Rahoitettavalla yrityksellä tulee olla kannattavan liiketoiminnan edellytykset
- Riittävä omarahoitusosuus
- Finnvera ei rahoita
 - kiinteistösijoittamista
 - vuokra-asuntojen rakentamista tai saneerausta

Finnvera arvio yrityksen edellytyksiä kannattavaan liiketoimintaan aina jokaisen rahoitushakemuksen yhteydessä. Finnveran takauksesta ja lainasta perittävät maksut perustuvat Finnveran tämän arvion perusteella tekemään yrityksen riskiluokitukseen ja takaukselle tai lainalle asetettavaan vakuuteen.

Vakuudet neuvotellaan aina tapauskohtaisesti. Osa Finnveran myöntämästä rahoituksesta edellyttää yrittäjän omavelkaista takausta ja vakuuksia yritykseltä. Rahoituksen saaminen Finnveralta ei kuitenkaan perustu vakuuksiin, vaan arvioon yrityksen liiketaloudellisista toimintaedellytyksistä.

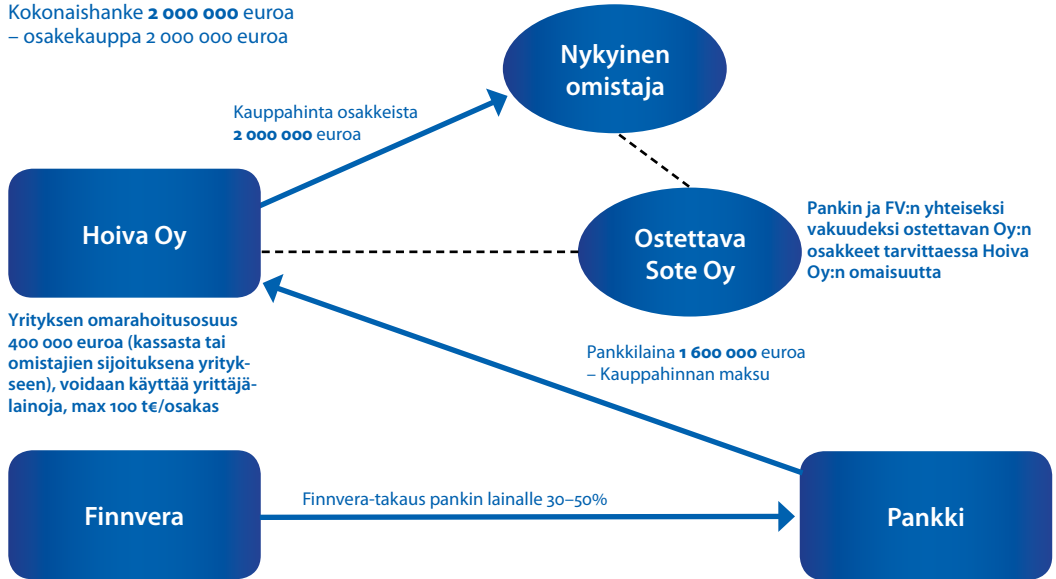
Finnveran rahoitustuotteet yrityksen perustamiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen ja vientiin

Yrityksen perustaminen	Kasvu ja kehittäminen	Kansainvälistyminen	Vienti	Omistusjärjestelyt
Pientakaus	Finnvera-takaus	Kansainvälistymislaina	Vientisaatava-takuu	Finnvera-takaus
Finnvera-takaus			Luottoriski-takuu	
			Ostajaluotto-takuu	Finnvera-laina
Finnvera-laina			Pankkiriski-takuu	
	Finnvera-laina	Kansainvälistymistakaus	Investointi-takuu	
Yrittäjä-laina			Rahoitustakuu	Yrittäjälaina
			Remburssitakuu	
			Vastatakuu	
			Raaka-ainetakuu	
			Ympäristötakuu	

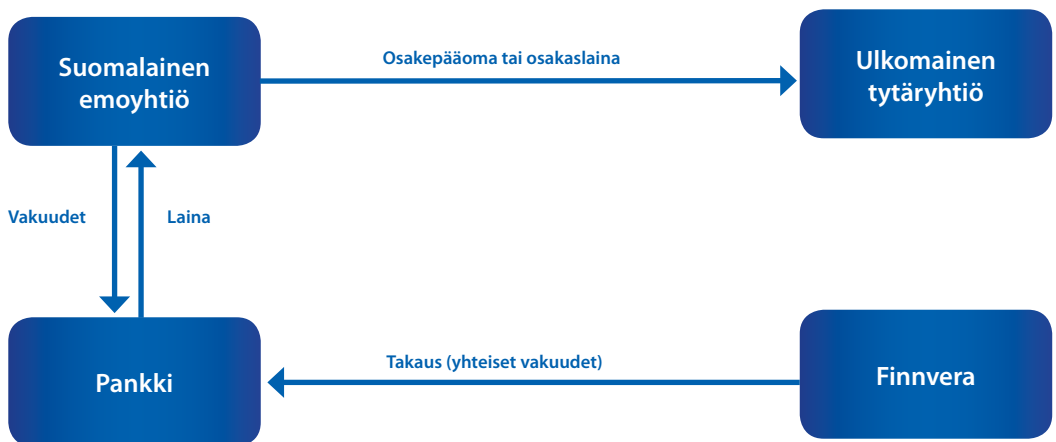

Esimerkki 1: PK-yrityksen omistajanvaihdos osakekauppana

Kokonaishanke **2 000 000** euroa
– osakekauppa 2 000 000 euroa

Esimerkki 2: PK-yrityksen kansainvälistyminen

Lisätietoa: www.finnvera.fi

3. Tekes

Innovaatorahoituskeskus Tekes on yritysten, muuta taloudellista toimintaa harjoittavien yhteisöjen, yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten haastavien tutkimus- ja kehitysprojektien ja innovaatiotoiminnan rahoittaja ja aktivoija. Tekesin toimipisteet ovat Helsingissä ja kahdeksassa kaupungissa ulkomailla. ELY-keskukset tarjoavat Tekesin palveluja osana Tekesin verkostoa.

Tekesin strategian tärkein kohderyhmä ovat kansainvälistymisestä kasvua hakevat pienet ja keskisuuret yritykset. Tekes auttaa yrityksiä muuttamaan kehittämiskelpoisen idean liiketoiminnaksi tarjoamalla rahoitusta ja asiantuntijapalveluja sekä rahoittamalla yritysten kehitysprojekteja, jotka tähtäävät kasvuun sekä liiketoiminnan uudistamiseen. Tämän rahoituksen avulla Tekes jakaa yrityksen riskiä toteuttaa projekti nopeammin tai laajempaan.

Tekes rahoittaa osan projektin kustannuksista, joten saadakseen Tekesin rahoitusta yrityksellä on oltava edellytykset oman rahoitusosuutensa järjestämiseen. Tekesin rahoitus on avustusta tai lainaa. Laina on riskilainaa ilman vakuutta. Sitä voidaan maksaa etukäteen. Rahoitus kattaa kuluja, jotka syntyvät yrityksen omasta kehittämistoiminnasta, ulkopuolisista hankinnoista ja palveluista. Rahoitusta voi käyttää tuotteiden, palvelujen, liiketoimintamallin, menetelmien ja osaamisen kehittämiseen sekä työelämän kehittämistä koskeviin innovaatioihin. Organisaation ja johtamisen

kehittäminen kannattaa monesti kytkeä osaksi tutkimus- ja kehitysprojektia.

Tekes rahoittaa myös sellaisia PK-yritysten projekteja, joissa yritys selvittää edellytyksensä nopeaan kansainväliseen kasvuun, kasvattaa markkinaymmärrystään ja varmistaa, että sillä on kansainväliseen kasvuun sopiva tiimi. Nuoret, nopeaan kansainväliseen kasvuun kykenevät pienet yritykset voivat saada tietyillä edellytyksillä avustusta jopa 75 prosenttia projektin kokonaiskustannuksista. Muut pk-yritykset, jotka tähtäävät kansainväliseen kasvuun ja joilla on uskottava liiketoimintaa-idea, voivat saada avustusta enimmillään 50 prosenttia projektin kokonaiskustannuksista.

Team Finland LetsGrow

Tekesin, Finnveran ja Finpron yhteisessä Team Finland LetsGrow -rahoitusohjelmassa kansainvälistä kasvua hakevat pk-yritykset voivat saada Finnveralta lainaa investointeihin ja käyttöpääomaan, Tekesiltä avustusta innovaatiopalvelujen hankintaan ja Finprolta neuvontaa kansainväliseen kasvuun. Ohjelma on tarkoitettu kasvuhaluille pk-yrityksille, joiden taloudellinen tila on vakaa ja liikevaihto 5–50 miljoonaa euroa. Ohjelmaan valittavilla yrityksillä tulee olla vahvasti kansainväliseen kasvuun tähtäävä liiketoimintasuunnitelma, innovatiivinen ja kilpailukykyinen tuote tai palvelu sekä osaava ja omistautunut tiimi toteuttamaan kasvua.

Tekesin ohjelmatoiminta

Menestymisen ja uudistumisen tueksi on tarjolla myös erilaisia muita palveluja etenkin Tekesin ohjelmissa. Tekesin palvelujen avulla voi verkottua kansainvälisesti ja saada tietoa liiketoiminnan kehittämisen tueksi. Palveluja voi käyttää, vaikka yritys ei juuri nyt olisikaan Tekesin rahoitusasiakas. Vuoden 2015 lopussa päättyvä Innovaatiot sosiaali- ja terveystal-

luissa -ohjelma on Tekesin tärkein panostus sote-alalle. Sen kautta on suunnattu etenkin Tekesin tutkimusrahoitusta sote-alan kehittämisprojekteihin.

Sote-alan yritykset voivat hakea rahoitusta jatkuvasti ohjelman päättymisen jälkeenkin. Uusien Tekesin asiakkaiden kannattaa ottaa yhteyttä ensin Tekesin tunnustelupalveluun, joka antaa neuvontaa ja ohjeita siitä kenen puoleen kannattaa kääntyä oikean palvelun saamiseksi.

ESIMERKKEJÄ

Tekesin rahoittamista Innovaatiot sosiaali- ja terveystal- luissa -ohjelman projekteista:

Karekuntoutus Oy:n Asiakaslähtöinen toimintakulttuuri -projektissa kehitetään ja juurrutetaan asiakaslähtöistä toimintatapaa lastensuojelun työskentelyyn sekä laitossijoituksissa, että perhekuntoutuksessa. Koko työyhteisöä kehitetään moniammatillisessa tiimityössä: tehdään osaamiskartoitukset, kehitetään henkistä työsuojelua, kehityskeskusteluja. Esimiesten työskentelyn tueksi luodaan taloudenhallinnan ja seurannan menetelmiä.

MeeDoc Labs Oy:n MeeDoc Cloud -projektissa kehitetään lääkärin ja potilaan yhteydenpitotyökalua kaikille saatavilla olevan uusimman kuluttajateknologian avulla, sekä selvitetään miten teknologia soveltuu kunta- ja yksityiselle sektorille käytettäväksi. Kunta voi purkaa ratkaisun avulla potilasjonoja, lääkäri voi tehdä joustavasti töitä omien ehtojensa mukaisesti sekä potilas voi korvata tunteja kestävän lääkärillä käynnillä minuuteilla.

RH-Rohdos Oy:n Terveyspiste-projektissa uudistetaan palvelurakennetta kehittämällä uusia toimintamalleja julkisen ja yksityisen toimijoiden välille ja uudistamalla organisaatioiden sisäisiä palveluprosesseja. Projektissa kehitetään uusi, monistettava, liiketaloudellisesti kannattava Terveyspiste-palvelukonsepti, joka otetaan käyttöön kolmessa apteekin yhteydessä toimivassa terveystal-
luissa -ohjelman projekteista:

Lisätietoa: www.tekes.fi

4. TE-toimisto

Monipuoliset palvelut yrityksille ja työnantajille

Kun yrityksessä tarvitaan uutta, osaavaa työvoimaa tai näköpiirissä on uutta osaamista vaativa muutostilanne, kannattaa hyödyntää TE-palveluja. TE-toimistot ovat henkilöstön hankinnan ja kehittämisen asiantuntijoita ja tuntevat elinkeinoelämän, työmarkkinat ja työnhakijat. TE-palveluista saa räätälöidyt ratkaisut yritysten ja työnantajien tarpeisiin.

Tehoa uuden henkilöstön etsimiseen

Henkilöstön hankinnan ja työnvälityksen lähtökohta on aina työnantajan toimeksianto. TE-toimisto sopii työnantajan kanssa, millaiset osaamis- ja ammattitaitovaatimukset hakijalle asetetaan, millä tavoin sopivia ehdokkaita etsitään, miten työpaikasta tiedotetaan ja millaisella aikataululla työpaikka täytetään. Mikäli työnantaja haluaa, avoin tehtävä laitetaan Avoimet paikat -palveluun, joka on Suomen käytetyin rekrytointipalvelu. Uuden avoimen tehtävän ilmoittaminen TE-toimistoon on helppoa verkkopalvelun kautta. Verkkosivut tavoittavat suuren joukon aktiivisia työnhakijoita, jotka voivat olla työpaikan vaihtajia, opiskelijoita tai työtä vailla olevia. Palvelu on nopea, sillä Paikkavahti lähettää heti tiedon sopivista paikoista palvelua käyttävien työnhakijoiden sähköpostiin.

Työkaluja rekrytointiin

Uuden työntekijän hankinta on työnantajalle usein haasteellinen tehtävä. TE-toimisto neuvo kaikissa rekrytointiin liittyvissä asioissa ja opastaa tekemään työpaikkailmoituksen, joka tavoittaa sopivat hakijat. TE-toimisto etsii työnantajan tarpeiden perusteella sopivia työnhakijoita ja välittää heille tiedon työtehtävästä. TE-toimisto voi myös esitellä sopivia ehdokkaita työnantajalle. Työnantaja tekee valinnan ja päätöksen rekrytoinnista. Työnhakijat esittävät CV-nettipalvelussa ja CV-vahdin avulla voi tilata tiedot soveltuvista hakijoista suoraan sähköpostiin. TE-toimistot järjestävät rekrytointitilaisuuksia ja -kampanjoita, joissa työnantajalla on mahdollisuus esitellä työtä hakeville yrityksen toimintaa ja avoimia työpaikkoja.

Osaavaa työvoimaa kouluttamalla; koulutusta ja kehittämistä yhdessä työnantajan kanssa

Yritys voi kouluttaa nykyisiä tai uusia työntekijöitään yhteistyössä TE-palvelujen kanssa. Koulutukseen voi osallistua myös yrittäjäksi ryhtyvä tai yrittäjä työntekijöidensä rinnalla. Myös vuokratyöntekijät voivat osallistua koulutukseen. Työnantaja ja TE-palvelujen asiantuntijat suunnittelevat ja rahoittavat koulutuksen yhdessä.

Koulutusta hankitaan kolmeen erilaiseen tarkoitukseen:

- **RekryKoulutus** Kun yrityksen tarpeisiin ei löydy ammattitaitoisia työntekijöitä eikä lähiaikoina valmistu tarvittavia osaajia muusta koulutuksesta.
- **TäsmäKoulutus** On yrityksen ja sen henkilöstön tarpeisiin räätälöity ammatillinen perus- tai lisäkoulutus. Se soveltuu myös määräaikaisiin lomautustilanteisiin.
- **MuutosKoulutus** Työnantaja voi auttaa taloudellisesta tai tuotannollisesta syystä irtisanottuja työntekijöitään löytämään uuden ammatin tai työpaikan tai tukea toistaiseksi lomautettuja työntekijöitään.

Koulutuksia voidaan yhdistää muihin PK-yritysten kehittämispalveluihin. Koulutukseen osallistujat saavat koulutusajalta joko palkkaa tai tietyn edellytyksin työttömyysetuutta ja kulukorvausta.

YRITYSESIMERKKI TäsmäKoulutuksesta:

Sosiaalipalvelualalla toimivat Suomen Ikihyvä Oy ja Mikkelin Hoivapalvelu Pelakuu Oy ovat omaksuneet toimintatavakseen jatkuvan kehittämisen tien. Yrityksissä on menestyksellisesti hyödynnetty myös Täsmäkoulutusta koko henkilöstön systemaattisessa osaamisen kehittämisessä jo usean vuoden ajan.

Ensimmäisessä vaiheessa yritykset ovat yhdessä hankineet henkilöstölleen koulutusta aiheista, joista on koettu eniten olevan tarvetta kuten vuorovaikutustilanteet vanhusten hoidossa, yhteistyö omaisten kanssa jne. Toisessa vaiheessa hankittiin laajamittainen gerontologiakoulutus, ja nyt on meneillään esimiehille suunnattu koulutuskokonaisuus, jossa on mukana muutama muukin alan yritys.

Yrittäjien mielestä pienten yritysten kannattaa hankkia yhdessä Täsmäkoulutusta jo kustannuksen jakamisenkin takia. Parasta on mahdollisuus kouluttaa koko henkilöstöä ja vaikutusmahdollisuus koulutuskokonaisuuden sisältöön.

Sopivaa työvoimaa oppisopimuskoulutuksella

Oppisopimuskoulutuksella voi saada ammatilaisen suoraan tehtäviin, joihin voi olla muutoin vaikea löytää työvoimaa. Koulutuksessa yhdistetään työpaikalla tapahtuva työskentely tietopuoliseen koulutukseen ja se soveltuu ammatilliseen perus- ja lisäkoulutukseen. Oppisopimus on määräaikainen työsopimus ja TE-toimisto voi maksaa työttömän henkilön oppisopimukseen palkkatukea.

Tukea palkkauskustannuksiin

Työnantaja voi saada TE-toimistosta tietyin edellytyksin tukea palkkakustannuksiin ottaessaan töihin työttömän työnhakijan. Palkkatukea voidaan myöntää myös oppisopimuskoulutukseen. Palkkatuella järjestettävän työn tarkoituksena on parantaa työttömän työnhakijan ammattitaitoa, osaamista ja työmarkkina-asemaa sekä näin edistää työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Työnantajan on sitouduttava maksamaan työsuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Ellei sovellettavaa työehtosopimusta ole, kyseisestä työstä on maksettava tavanomaista tai kohtuullista palkkaa. Palkkatuen hakemisessa ja työsuhteen alussa työnantaja voi hyödyntää myös TE-toimiston työhönvalmennuspalvelua.

Sopivaa työvoimaa muualta Euroopasta; EURES välittää työvoimaa yli rajojen

www.eures.europa.eu

EURES (European Employment Services) on Euroopan talousalueen maiden yhteinen työnvälitysverkosto. Siinä toimii yhteensä 800 EURES-neuvojaa ympäri Eurooppaa ja siihen kuuluvat eri maiden julkiset työnvälitykset. EURES auttaa työnantajia löytämään työntekijöitä Euroopasta. Kaikki TE-toimistot tarjoavat EURES-palveluja. Palvelut ovat maksuttomia.

EURES-neuvojat ovat eurooppalaisten työmarkkinoiden asiantuntijoita ja toimivat linkkinä rekrytoinnissa

- auttamalla rekrytoinnin käynnistämisessä ja etsimällä paikallisen yhteistyökumppanin
- vastaamalla tiedusteluihin ja ottamalla hakemukset vastaan
- tekemällä tarvittaessa esivalinnan neuvoamalla ulkomaisia työntekijöitä suomalaisen työelämään liittyvissä kysymyksissä.

Rekrytoinnin apuna voi käyttää EURES-portaalia, josta löytyy eurooppalainen työpaikka- ja työnhakijapankki. Portaalissa työnantaja voi ilmoittaa avoimista työpaikoista sekä etsiä työntekijäehdokkaiden ansioluetteloita. Sivujen palveluita hyödyntää vuosittain yli miljoona käyttäjää. Työnantaja voi osallistua myös Euroopassa järjestettäviin rekrytointitapahtumiin yhdessä EURES-neuvojen kanssa. EURES-neuvoja voi järjestää yritykselle myös erillisen rekrytointitilaisuuden sopivassa kohdemaassa.

Tunnetko työsuhteet ja -lait? Työsopimus, työaika, vuosiloma, vuorotteluvapaa, opintovapaa, nuoret työntekijät, yksityisyyden suoja työelämässä, yt-asiat... Edellä mainitut ovat esimerkkejä niistä lakisääteisistä asioista, jotka jokaisen työnantajan on otettava huomioon. Näistä löytyy lisätietoa osoitteesta: www.tem.fi/tyo

Lisätietoa: www.te-palvelut.fi

5. Finpro

Kansainvälistymispalvelut hoito- ja hoiva-alan yrityksille

Finpron tehtävänä on auttaa suomalaisyrityksiä kasvamaan ja menestymään kansainvälisillä markkinoilla, hankkia Suomeen ulkomaisia investointeja ja lisätä ulkomaisten matkailijoiden virtaa Suomeen. Finpron palvelut ovat keskeinen osa Team Finland -kansainvälistymispalveluja, joihin on koottu muun muassa ulkoasiainministeriön, Tekesin, Finnveran ja ELY-keskusten tarjoamat kansainvälistymispalvelut yhteen ja helposti yritysten saataville.

Export Finland

Finpro on koonnut yritysten kansainvälistymispalvelut maksuttomiksi Export Finland -palveluiksi. Export Finland neuvoo suomalaisia pk-yrityksiä kansainvälistymisen kaikissa vaiheissa, tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja verkottaa pk-yrityksiä niin Suomessa kuin maailmalla. Neuvonnan avulla suomalaisyritykset voivat muodostaa kuvan niistä kansainvälistymisessään tarvittavista toimenpiteistä, joihin yritykset voivat Finpron auttamana etsiä itselleen sopivimmat kumppanit.

Finpro toteuttaa vuosittain useita suomalaisten yritysten kansainvälistä liiketoimintaa edistäviä ohjelmia. Ohjelmat tarjoavat yrityksille erinomaisen mahdollisuuden tarttua tunnistettuihin liiketoimintamahdollisuuksiin, kehittäjä kansainvälisessä liiketoiminnassa ja verkottua toimialanne suomalaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa.

FinlandCare-ohjelma hoito- ja hoivapalvelualan yrityksille

Työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2012 käynnistämän FinlandCare-ohjelman tavoitteena on terveydenhoito- ja hyvinvointialan yritysten kansainvälistymisen ja viennin edistäminen. Ohjelma vastaa suomalaisen osaamisen tunnetuksi tekemisestä ja markkinoinnista kohdealueilla, analysoi suomalaisille yrityksille kiinnostavia markkinoita ja edistää yhteistyöverkostojen luomista niillä toimiviin kumppaneihin.

FinlandCare-ohjelman kohdealue on ensisijaisesti Venäjä, mutta aktiivisia toimenpiteitä toteutetaan myös Persianlahden alueella ja Kaakkois-Aasiassa. EU:n potilasdirektiivi samoin kuin suuri suomalaisvähemmistö Ruotsissa luovat myös uusia mahdollisuuksia erityisesti terveyspalvelu- ja vanhuspalveluyrityksille.

Ohjelman käytännön toteutuksesta vastaa Finpro, joka saa toimintaan TEM:n rahoitusta. Yritykset maksavat ohjelmaan osallistumisestaan liikevaihtonsa mukaisesti. Ohjelman kohteena ovat yritykset, jotka tarjoavat erikoissairaanhoidon, hoivan ja kuntoutuksen palveluja sekä niihin liittyviä teknologioita; kehittämis- ja konsultointipalveluja sekä alan koulutusta.

Lisätietoa: www.finpro.fi ja www.finlandcare.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
Hyvä-ohjelma
Puh. 029 516 001
www.tem.fi

TEM oppaat ja muut julkaisut 1/2015
ISSN 2342-7914 (painettu)
ISBN 978-952-227-933-0
ISSN 2342-7922 (verkkójulkaisu)
ISBN 978-952-227-934-7

Taitto: Up-to-Point Oy
Kuvat: Shutterstock ja Vasek
Paino: Edita Prima Oy, helmikuu 2015

